

Tjänsteskrivelse

2022-11-08

Diarienummer: 22ON356

Handläggare:

Carin Thunman
026-17 88 29
carin.1.thunman@gavle.se

Nämnd:

Omvårdnadsnämnden

Remissyttrande - Förslag till upphävande av föreskrifter om bedömning om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård Dnr 25553. 2019

Förslag till beslut

Att anta yttrandet som sitt eget.

Sammanfattning av ärendet

Egenvården har varit krånglig och svårt att tillämpa i praktiken trots att föreskrift och meddelandeblad från Socialstyrelsen har funnits. Patienten, yrkesutövaren och samarbetsparter kan i många delar haft olika syn på en egenvårdsbedömning. Vilket har bidragit till att många patienter och anhöriga har känt sig tvungna att utföra en medicinsk arbetsuppgift för att få den utförd.

Att det blir en ny lag om egenvård ses som positivt för medborgaren och yrkesutföraren. Lagförslaget som är beskrivet i Prop. 2021/22:244 kommer att bidra till tydlighet i vad egenvård är och när den kan tillämpas, hur egenvårdsbedömningen ska utföras och dokumenteras, vem som ska följa upp och hur det ska samverkas med patienten och den part som skall utföra egenvården.

Omvårdnadsnämnden ställer sig bakom en ny lag om egenvård och att föreskriften tas bort. Samt att ett kunskapsstöd tas fram för bidra till ett stöd för alla som tillämpar eller

skall utföra egenvård.

Genom detta kommer även fler lagar att förtydligas så som hälso- och sjukvårdslagen samt patientlagen, vilket är positivt för medborgaren.

Bakgrund

Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2009:6) om bedömningen av om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård trädde i kraft år 2009 och ersatte Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 1996:6) om personlig assistans och sjukvårdsuppgifter.

Föreskrifterna gäller i verksamheter som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen och ska tillämpas när en legitimerad yrkesutövare gör en bedömning av om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård och vid planering av egenvården samt när bedömningen följs upp och omprövas.

Denna föreskrift föreslås att upphävas 1 januari 2023 och ersättas av ny lag om egenvård.

Utredning/yttrande

Denna lag syftar till att främja hög patientsäkerhet när hälso- och sjukvårdsåtgärder utförs som egenvård.

Lagen innehåller bestämmelser om

1. Bedömningen av om en patient själv, eller med hjälp av någon annan, kan utföra vissa vård- eller behandlingsåtgärder (kapitel 2), och
2. Vad som gäller när patienten behöver hjälp att utföra vård- eller behandlingsåtgärden av någon som gör det i sin yrkesutövning (kapitel 3).
Lagen gäller inom sådan verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Lagen har en bra uppbyggnad i kapitel exempelvis så som

- Kap1 Inledande bestämmelser
- Kap 2 Bedömning och patientmedverkan
- Kap 3 När patienten behöver hjälp att utföra av någon som gör det i sin yrkesutövning här under beskrivs hur vi ska samverka och vad det skall omfatta.

Denna lag kommer att bidra till en bättre följsamhet till patientsäkerheten samt att patienten är delaktig i sin vård samt hur den ska utföras trots att den inte är bedömd som en hälso- och sjukvårdsuppgift.

Exempelvis så beskrivs i lagen den samverkansform och omfattning som krävs för att en bedömning ska kunna göras och för att en åtgärd som bedömts som egenvård ska kunna utföras på ett sätt som är tryggt och säkert för patienten. Vem som ansvar för instruktion och rådgivning 5 § Om patienten behöver hjälp med utförandet av egenvården av någon som gör detta inom ramen för sin yrkesutövning, och hälso- och sjukvårdsåtgärden bedöms kunna utföras som egenvård efter viss Prop. 2021/22:244 Bilaga 2 78 instruktion, ansvarar den inom hälso- och sjukvården som ansvarar för egenvårdsbedömningen för att de personer som ska hjälpa den enskilde får den instruktion, information och tillgång till rådgivning i medicinska frågor som behövs för att uppgifterna ska kunna utföras på ett säkert sätt. Bra att det förtydligats i lagen.

Samverkan ska alltid omfatta:

1. vilken åtgärd som avses och de moment som åtgärden består i
2. vilka följder som ett felaktigt utförande skulle kunna få för patienten
3. vilken information, instruktion och rådgivning i medicinska frågor som hälso- och sjukvården behöver tillhandahålla
4. hur information om ordinationer och andra omständigheter som är nödvändiga för att hjälp med egenvård ska kunna ges på ett tryggt och säkert sätt, ska komma den som utför åtgärden till del, och 5. hur information om skador och risker för skador som inträffat vid utförandet av egenvården ska komma hälso- och sjukvården till del.

För att efterlevnad till den nya lagen ska bli bättre än till föreskriften krävs ett kunskapsstöd till alla parter som är involverade i egenvård. Det saknades när föreskriften kom. Det är viktigt att alla vet vad egenvård är och hur det ska efterlevas.

Omvårdnadsnämnden ställer sig bakom en ny lag om egenvård och att föreskriften tas bort. Samt att ett kunskapsstöd tas fram för bidra till ett stöd för alla som tillämpar eller skall utföra egenvård.

Genom detta kommer även fler lagar att förtydligas så som hälso- och sjukvårdslagen samt patientlagen, vilket är positivt för medborgaren.

Magnus Höjer

Sektorchef

Sektor Vårld

Omvårdnadsnämnden har ålagts svara på remiss gällande "Förslag till upphävande av föreskrifter om bedömning om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård"

Remissen hanteras av Omvårdnadsnämnden vid sammanträdet den 24 november 2022. Carin Thunman, medicinskt ansvarig sjuksköterska, har varit ansvarig handläggare i ärendet.